

Dôvodová správa k návrhu zákona č. 165/2009 Z.z.

Všeobecná časť

Návrh zákona úrad predkladá v súvislosti so zavedením jednotnej meny euro a z dôvodu potreby riešenia situácií, ktoré vyvstali v dôsledku aplikačných poznatkov úradu. Navrhovaná právna úprava vychádza z Národného plánu zavedenia eura v Slovenskej republike, z Harmonogramu legislatívnych krokov zavedenia eura v Slovenskej republike, zo zákona č. 659/2007 Z. z. o zavedení meny euro v Slovenskej republike a o zmene a doplnení niektorých zákonov, z aplikačných poznatkov úradu a je predkladaná mimo Plánu legislatívnych úloh vlády Slovenskej republiky na rok 2008.

Jedným z cieľov predloženého návrhu zákona je zabezpečenie legislatívnej konformity v nadväznosti na zákon č. 659/2007 Z. z. o zavedení meny euro v Slovenskej republike a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Z tohto dôvodu v návrhu zákona dochádza k zmene príslušných ustanovení zákona spočívajúcej v úprave súm, uvádzaných v slovenských korunách na euro.

Ďalším cieľom predloženého návrhu zákona je vykonanie legislatívnych úprav určitých problémových okruhov, ktoré vyplynuli z uplatňovania zákona v praxi. Predovšetkým ide o zmeny v oblasti koncentrácií podnikateľov, kde sa zavádzajú nové procesné inštitúty. Navrhuje sa zmena výšky obrátov účastníkov koncentrácie, na základe ktorých podnikatelia oznamujú koncentrácie úradu. Táto úprava obrátových kritérií zohľadňuje dynamiku obrátov za sledované obdobie v jednotlivých sektoroch. Ruší sa 30-dňová lehota na oznámenie koncentrácie, s cieľom umožniť podnikateľom podávanie kvalifikovaných oznámení bez hraničnej lehoty. Zavádza sa povinnosť oznamovať koncentráciu po oznámení ponuky na prevzatie. Táto úprava reaguje na prax iných súťažných autorít a požiadavky podnikateľskej verejnosti. Novým prvkom v oblasti slovenského súťažného práva je tiež zavedenie možnosti oznamovať zámery koncentrácií, t.j. oznamovať koncentrácie pred uzavretím zmluvy, alebo predtým, ako nastane iná skutočnosť zakladajúca zlúčenie, splnutie, získanie kontroly alebo vytvorenie spoločného podniku, za predpokladu, že zrejším výsledkom takejto aktivity bude koncentrácia. Navrhuje sa nová výnimka zo zákazu vykonávať práva a povinnosti vyplývajúce z koncentrácie, ktorá reaguje na zavedenie povinnosti oznamovať koncentrácie na základe ponuky na prevzatie.

Návrh zákona tiež prináša zmenu v oblasti sankčnej politiky úradu. Konkrétne pri ukladaní sankcií podnikateľom, resp. právnickým osobám za nepredloženie informácií, podkladov, resp. za predloženie nepravdivých alebo neúplných informácií a podkladov, kde podľa poznatkov z aplikačnej praxe úradu, ako aj nastavených trendov Európskej komisie a súťažných úradov členských krajín únie, je nedostatočný doterajší mechanizmus ukladania sankcie podľa zákonom pevne stanovenej sumy. Z tohto dôvodu sa v týchto prípadoch spresňuje mechanizmus ukladania sankcií v podobe percentuálneho bodu z obrátu podnikateľa, ktorý zabezpečí požadovaný preventívny aj represívny účinok sankcií. V oblasti sankčnej politiky sa tiež navrhuje čiastočná úprava pri aplikácii tzv. programu zhovievavosti (leniency program), kde sa zavádza pre podnikateľov možnosť plnej imunity pred sankciami zo strany úradu, a to v prípade predloženia informácií a dôkazov rozhodujúcich pre vykonanie inšpekcie s cieľom získania rozhodujúceho dôkazu o existencii kartelovej dohody. Z návrhu zákona sa tiež vypúšťa ustanovenie § 2 ods. 6 zákona z dôvodu nepresností pri jeho interpretácií, ako aj na základe požiadavky Európskej komisie vyplývajúcej z formálneho oznámenia v začatom konaní pre porušenie Zmluvy o ES.

Predkladaný návrh zákona je v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, s medzinárodnými zmluvami a inými medzinárodnými dokumentmi, ktorými je Slovenská republika viazaná, so zákonmi Slovenskej republiky, ako aj s právom Európskych spoločenstiev a Európskej únie.

Prijatie predloženého návrhu zákona nebude mať vplyv na štátny rozpočet, rozpočty obcí alebo rozpočty vyšších územných celkov, iné verejné financie, hospodárenie podnikateľskej sféry a iných právnických osôb, na životné prostredie a na zamestnanosť.

DOLOŽKA ZLUČITEENOSTI **právneho predpisu** **s právom Európskych spoločenstiev a právom Európskej únie**

1. Predkladateľ právneho predpisu:

Vláda Slovenskej republiky.

2. Názov návrhu právneho predpisu:

Návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 136/2001 Z. z. o ochrane hospodárskej súťaže a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 347/1990 Zb. o organizácii ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov

3. Problematika návrhu zákona:

a) Je upravená v práve Európskych spoločenstiev:

v primárnom práve:

- čl. 4 ods. 2, čl. 81 a tiež čl. 121 až 124 Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva v platnom znení,
- Protokol (č.18) o Štatúte Európskeho systému centrálnych bánk a Európskej centrálnej banky v platnom znení,
- Protokol (č.21) o kritériách konvergencie podľa článku 121 Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva.

v sekundárnom práve:

- nariadenie Rady (ES) č. 1103/97 zo 17. júna 1997 o určitých ustanoveniach týkajúcich sa zavedenia eura v platnom znení (Ú. v. ES L 162, 19. 6. 1997; Mimoriadne vydanie Ú. v. EÚ, 10/zv. 01),
- nariadenie Rady (ES) č. 974/98 z 3. mája 1998 o zavedení eura v platnom znení (Ú. v. ES L 139, 11. 5. 1998; Mimoriadne vydanie Ú. v. EÚ, 10/zv. 01),

- nariadenie Rady (ES) č. 139/2004 z 20. januára 2004 o kontrole koncentrácií medzi podnikmi (Ú. v. L 024 , 29. 01. 2004)
- nariadenie Rady (ES) č. 1/2003 zo dňa 16. decembra 2002 o vykonávaní pravidiel hospodárskej súťaže stanovených v článkoch 81 a 82 Zmluvy (Ú. v. L 1, 04. 01. 2003)

b) nie je upravená v práve Európskej únie,

c) nie je obsiahnutá v judikatúre Súdneho dvora Európskych spoločenstiev alebo Súdu prvého stupňa Európskych spoločenstiev

4. Závazky Slovenskej republiky vo vzťahu k Európskym spoločenstvám a Európskej únii:

- Slovenská republika sa Zmluvou o pristúpení Slovenskej republiky k Európskej únii zaviazala ako svoju peňažnú menu zaviesť jednotnú menu euro. Osobitne ide o článok 4 Aktu o podmienkach pristúpenia pripojeného k Zmluve o pristúpení Slovenskej republiky k Európskej únii (oznámenie č. 185/2004 Z. z.), podľa ktorého každý nový členský štát (vrátane Slovenskej republiky) sa odo dňa pristúpenia k Európskej únii stal účastníkom hospodárskej a menovej únie (EMÚ) ako členský štát, pre ktorý platí len dočasná výnimka na zavedenie jednotnej meny euro v zmysle článku 122 platnej Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva. Podľa Aktu o podmienkach pristúpenia pripojenom k Zmluve o pristúpení Slovenskej republiky k Európskej únii nepožiadala SR o žiadne prechodné obdobie.

a) Bezpredmetné.

b) Európska komisia dňa 6. 6. 2008 zaslala Stálemu zastúpeniu Slovenskej republiky pri EÚ formálne oznámenie D (2008) 203703 v konaní č. 2008/2112 o porušení Zmluvy o ES podľa čl. 81 a 82 Zmluvy o ES a v rozpore s článkom 10 Zmluvy o ES v spojení s článkami 35 a 5 nariadenia Rady (ES) č. 1/2003.

c) Bezpredmetné.

5. Stupeň zlučiteľnosti návrhu zákona s právom Európskych spoločenstiev a právom Európskej únie:

Úplný.

6. Gestor a spolupracujúce rezorty:

Protimonopolný úrad Slovenskej republiky.

Doložka finančných, ekonomických, environmentálnych vplyvov, vplyvov na zamestnanosť a na podnikateľské prostredie

1. Odhad dopadov na verejné financie

Predkladaný materiál nebude mať vplyv na verejné financie.

2. Odhad dopadov na obyvateľov, hospodárenie podnikateľskej sféry a iných právnických osôb

Predkladaný materiál nebude mať vplyv na obyvateľov, hospodárenie podnikateľskej sféry a iných právnických osôb.

3. Odhad dopadov na životné prostredie

Predkladaný materiál nebude mať žiadny vplyv na životné prostredie.

4. Odhad dopadov na zamestnanosť

Predkladaný materiál nebude mať vplyv na zamestnanosť.

5. Odhad dopadov na podnikateľské prostredie

Predkladaný materiál nebude mať vplyv na podnikateľské prostredie.

Osobitná časť

K článku I

K bodu 1

Navrhuje sa vypustenie § 2 ods. 6 zákona, keďže predmetné ustanovenie mohlo spôsobovať nepresnosti v interpretácii ohľadom kompetencií úradu aplikovať národné a komunitárne právo v regulovaných oblastiach. Voči Slovenskej republike bolo tiež zo strany Európskej komisie začaté konanie o porušenie Zmluvy o ES podľa čl. 81 a 82 Zmluvy o ES a v rozpore s článkom 10 Zmluvy o ES v spojení s článkami 35 a 5 Nariadenia Rady (ES) č. 1/2003, v ktorom Európska komisia požaduje prijať opatrenia s cieľom vyhovieť tomuto formálnemu oznámeniu.

Keďže predmetné ustanovenie iba deklarovalo všeobecný princíp zákazu porušenia zásady ne bis in idem, jeho vypustením zostáva zachovaná povinnosť rešpektovať uvedený princíp aj naďalej.

K bodu 2

Zavádza sa legislatívna skratka.

K bodu 3

Keďže návrh zákona umožňuje oznamovať koncentráciu aj v podobe zámeru, pre jednoznačnosť výkladu a aplikácie ustanovení zákona upravujúcich koncentrácie sa navrhuje v § 9 nový odsek 7, podľa ktorého sa všetky ustanovenia zákona, ktoré sa týkajú koncentrácií, budú vzťahovať aj na zámer koncentrácie. Výnimku predstavuje § 10 ods. 9 zákona, pretože v prípade, že bude zámer koncentrácie oznámený podľa § 10 ods. 10 zákona, nebude možné viazať podnikateľov povinnosťou podľa § 10 ods. 9 zákona.

K bodu 4 a 5

Uvedeným ustanovením sa navrhuje nová výška obrátov, ktoré musia účastníci koncentrácie dosiahnuť, aby ekonomická transakcia podliehala kontrole úradu. Úprava obrátových kritérií zohľadňuje dynamiku obrátov za sledované obdobie v jednotlivých sektoroch.

K bodu 6

Predmetným návrhom (ods. 9) sa ruší 30 dňová lehota na podanie oznámenia koncentrácie. Podnikateľom sa stanovuje povinnosť oznámiť koncentráciu, ktorá podlieha kontrole úradu predtým, ako sú vykonávané práva a povinnosti vyplývajúce z koncentrácie a po skutočnosti, na základe ktorej došlo ku vzniku koncentrácie a ktorá predstavuje titul vzniku koncentrácie. Navrhované znenie korešponduje so znením Nariadenia Rady (ES) č. 139/2004 z 20. januára 2004 o kontrole koncentrácií medzi podnikmi (Nariadenie ES o fúziách). Zavádza sa tiež povinnosť oznámiť koncentráciu po oznámení ponuky na prevzatie. Návrh (ods. 10) nastavuje možnosť oznámiť koncentráciu podliehajúcu kontrole úradu aj pred uzavretím zmluvy, alebo predtým, ako nastane iná skutočnosť zakladajúca zlúčenie, splynutie, získanie kontroly alebo vytvorenie spoločného podniku, za predpokladu, že zrejším výsledkom takejto aktivity bude koncentrácia. Toto ustanovenie môžu využiť podnikatelia, ktorí už majú navrhnutý presný plán transakcie. Takéto oznámenie koncentrácie však musí podľa odseku 10 obsahovať odôvodnenie a písomné podklady osvedčujúce skutočnosti podstatné pre koncentráciu, ktorými podnikatelia ubezpečia úrad o svojom spoločnom zámere uskutočniť navrhovanú koncentráciu a ktorými preukážu úradu, že ich plán navrhovanej koncentrácie je dostatočne konkrétny, pričom výsledkom tohto zámeru bude koncentrácia, ktorá podlieha kontrole úradu. Týmto ustanovením sa nahrádza doterajšie ustanovenie § 10 ods. 10 zákona, na základe ktorého mohli podnikatelia požiadať úrad o stanovisko k zámeru koncentrácie, a to z dôvodu jeho neúčelnosti.

K bodu 7

Predmetným ustanovením sa v nadväznosti na navrhované znenie § 10 odsek 9 písm. d) upravuje okruh subjektov povinných podávať oznámenia koncentrácie.

K bodu 8

Cieľom predmetného návrhu je v nadväznosti na navrhované znenie § 10 odsek 10 rozšíriť povinnosť podávania oznámenia v predpísanom rozsahu aj na prípady oznamovania zámeru koncentrácie.

K bodu 9

Predmetným návrhom sa stanovuje zákonná výnimka zo všeobecného zákazu vykonávať práva a povinnosti vyplývajúce z koncentrácie pre dané typy koncentrácií a zároveň sa stanovujú podmienky pre uplatnenie tejto výnimky, pričom tieto podmienky musia byť splnené kumulatívne. Ide jednak o podmienku, že táto koncentrácia bude bezodkladne oznámená úradu a jednak, že podnikateľ nebude do právoplatného rozhodnutia o tejto koncentracii vykonávať hlasovacie práva spojené s týmito cennými papiermi, pokiaľ tak nerobí iba na udržanie plnej hodnoty týchto investícií na základe výnimky udelenej úradom podľa odseku 17.

V prípade, ak nebudú podmienky kumulatívne splnené (napr. podnikateľ začne vykonávať hlasovacie práva k predmetným akciám), výnimka od začiatku zaniká. Navrhované znenie korešponduje so znením Nariadenia Rady (ES) č. 139/2004 z 20. januára 2004 o kontrole koncentrácií medzi podnikmi (Nariadenie ES o fúziách).

K bodu 10

Ide o legislatívnu úpravu v súvislosti s navrhovaným bodom 9 návrhu novely.

K bodu 11

Stanovuje sa suma v eurách.

K bodu 12

Ide o legislatívnu úpravu v súvislosti s navrhovaným bodom 9 návrhu novely.

K bodu 13

Stanovuje sa suma v eurách.

K bodu 14

Upravuje sa spôsob ukladania pokuty pre podnikateľa alebo právnickú osobu, ktorá nesplní povinnosť predložiť úradu v určenej lehote požadované podklady alebo informácie alebo predloží nepravdivé alebo neúplné podklady alebo informácie, alebo neumožní ich preverenie alebo vstup podľa § 40, a to do 1% z celkového obratu podnikateľa, právnickej osoby za predchádzajúce uzavreté účtovné obdobie. Súčasne sa stanovuje výška pokuty v prípadoch, kedy podnikateľ dosiahol obrat do 330 eur alebo nemal obrat, alebo ktorého obrat sa nedá vyčíslieť. Takéto nastavenie umožní úradu ukladať primerané sankcie s ohľadom na závažnosť porušenia, ako aj veľkosť podnikateľa, a súčasne bude plniť efektívne úlohu generálnej aj individuálnej prevencie najmä voči podnikateľom a právnickým osobám, pre ktoré, ako vyplýva z aplikačnej praxe úradu, doterajšia maximálna výška pokuty nie je dostatočná vzhľadom na ich neporovnateľne vyššie obraty.

Navrhované ustanovenie umožní úradu zohľadniť pri ukladaní pokút konkrétne špecifiká prípadu a zároveň v obdobných prípadoch postupovať rovnako, v súlade so zásadou proporcionality a rovnosti pred zákonom. Navrhované znenie korešponduje so znením čl. 23 ods. 1 Nariadenia Rady (ES) č. 1/2003 zo dňa 16. decembra 2002 o vykonávaní pravidiel hospodárskej súťaže stanovených v článkoch 81 a 82 Zmluvy.

K bodu 15

Stanovuje sa suma v eurách.

K bodu 16

Navrhuje sa rozšírenie podmienok, ktoré musia byť alternatívne splnené podľa odseku 11 písm. a) na neuloženie pokuty podľa tzv. programu zhovievavosti. Navrhovaná úprava, ktorá je v súlade s postupom uplatňovaným Európskou komisiou, umožňuje podnikateľovi predložiť z vlastného podnetu aj také informácie a dôkazy, ktoré sú rozhodujúce pre vykonanie tzv. cielenej inšpekcie - cieľom ktorej má byť získanie rozhodujúceho dôkazu o porušení zákona. Účelom tejto úpravy je rozšírenie možnosti neuloženia pokuty tým podnikateľom, ktorí nedisponujú rozhodujúcimi dôkazmi o porušení zákona, ale môžu označiť konkrétne miesto, kde úrad takéto dôkazy získa.

K bodu 17

Navrhovaný § 44b obsahuje prechodné ustanovenia k novele zákona.

K článku II

Účinnosť zákona sa navrhuje ku dňu 1. júna 2009.

Bratislava, 18. december 2008

Robert F i c o, v. r.
predseda vlády
Slovenskej republiky

Danica P a r o u l k o v á, v. r.
predsedníčka Protimonopolného úradu
Slovenskej republiky